

**POWIATOWY
PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2023-2027**

Gryfice 2022

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Rozdział I	
Wiadomości ogólne	4
1. Cele Programu.....	4
2. Sposoby realizacji zamierzonych celów.....	4
3. Adresaci Programu	4
4. Realizator Programu.....	4
5. Podstawa prawna Programu.....	5
6. Akty prawne i dokumenty uzupełniające.....	5
7. Definicja przemocy domowej.....	6
8. Formy przemocy domowej	6
Rozdział II	
Diagnoza problemów społecznych w powiecie gryfickim.....	7
Analiza SWOT.....	14
Rozdział III	
Realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023 – 2027.....	16
1. Formy pomocy rodzinie dotkniętej przemocą określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	16
2. Sposób realizacji zadań.....	17
3. Przewidywane efekty realizacji programu.....	20
Rozdział IV	
Obszary i harmonogram działań.....	21
Źródła finansowania.....	23
Monitorowanie Programu.....	23
Rozdział V	
Baza teleadresowa podmiotów udzielających pomocy w związku z przemocą domowej	24
Zakończenie.....	27

WSTĘP

Rodzina jest podstawową komórką społeczną. To w niej człowiek rodzi się, wychowuje, dojrzewa, w niej kształtuje własną osobowość. Członków rodziny łączą intymne, wzajemne uczucia, relacje, interakcje oraz odpowiedzialność.

Rodzina ma do spełnienia szereg funkcji, w tym najbardziej wiodące i najczęściej wymieniane przez socjologów są funkcje: opiekuńcza, wychowawcza, emocjonalna, ekonomiczna, prokreacyjna, socjalizacyjna, rekreacyjna, kulturowa.

Większość z nas dom rodzinny postrzega, jako środowisko miłości i opieki, zapewniające poczucie bezpieczeństwa, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata. To miejsce, gdzie chętnie wracamy po całym dniu spędzonym w pracy czy szkole. Rodzina to środowisko, z przebywania w którym powinniśmy czerpać radość, cieszyć się z sukcesów naszych bliskich i otrzymywać wsparcie w przypadku porażek, rozczarowań i życiowych niepowodzeń.

Jednak są także rodziny dotknięte przemocą, dla których dom jest miejscem cierpienia, zagrożenia, poniżenia, lęku i rozpacz, niezależnie od statusu społecznego, poziomu wykształcenia, czy sytuacji materialnej.

Osoby potrafiące bronić się przed przemocą domową to przede wszystkim osoby świadome swoich praw i korzystające z pomocy. Dlatego bardzo ważne jest podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w tym zakresie oraz zapewnienie potrzebującym dostępu do specjalistycznej pomocy oraz wsparcia.

Władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw oraz wolności.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga kompleksowych i długofalowych działań o szerokim zakresie.

W powiecie gryfickim dotychczas do dnia 31.12.2022 r. realizowany jest *Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2022*.

Potrzeba opracowania i wdrożenia *Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023 – 2027* wynika nie tylko z przesłanek ustawowych, ale podyktowana jest koniecznością efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz niwelowania jej negatywnych skutków w życiu społecznym i zwiększenia bezpieczeństwa rodzin z terenu powiatu gryfickiego.

Rozdział I

Wiadomości ogólne

1. Cel Programu

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego problemu na terenie powiatu gryfickiego, poprzez:

- * budowanie zintegrowanego i profesjonalnego systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych przemocą;
- * ochronę osób doznających przemocy;
- * podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową;
- * pomoc dla osób stosujących przemoc;
- * łączenie i koordynowanie działań lokalnych służb;
- * podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie problemu przemocy domowej oraz konsekwencji jej stosowania.

2. Sposoby realizacji zamierzonych celów:

- * diagnozowanie problemu przemocy;
- * podejmowanie działań profilaktycznych oraz edukacji społecznej; udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- * podejmowanie działań interwencyjnych zapewniających ochronę osobom krzywdzonym;
- * podejmowanie działań wspierająco-terapeutycznych wobec osób doznających przemocy;
- * podejmowanie działań edukacyjnych, korekcyjnych i terapeutycznych wobec osób stosujących przemoc;
- * podejmowanie działań ukierunkowanych na podnoszenie umiejętności i kompetencji kadr pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- * współpraca z instytucjami na terenie powiatu, działającymi w obszarze wspierania rodziny.

3. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

- * mieszkańców powiatu gryfickiego, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- * osób dotkniętych przemocą domową;
- * osób stosujących przemoc domową;
- * świadków przemocy domowej;
- * władz lokalnych oraz podmiotów i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej na terenie powiatu gryfickiego.

4. Realizator Programu

Realizatorami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w powiecie gryfickim są:

- * Starostwo Powiatowe w Gryficach,
- * Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach,

- * Punkt Interwencji Kryzysowej,
- * ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu gryfickiego,
- * Komenda Powiatowa Policji w Gryficach,
- * Sąd Rejonowy w Gryficach,
- * Prokuratura Rejonowa w Gryficach,
- * gminne zespoły interdyscyplinarne,
- * gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych,
- * Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gryficach,
- * Szkoły i placówki oświatowe,
- * organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny,
- * zakłady opieki zdrowotnej.

5. Podstawa prawna Programu

- * Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej ze zmianami;
- * Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- * Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Akty prawne i dokumenty uzupełniające:

- * Ustawa z dnia 15 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- * Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny;
- * Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego;
- * Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- * Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych
- * Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- * Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- * Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 (Uchwała Nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r);
- * Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22.02.2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne ”;
- * Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie gryfickim na lata 2017-2025;
- * Zarządzenie Nr 1/PIK/2016 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach z dnia 04.02.2016 r. w sprawie zasad i trybu powołania Punktu Interwencji Kryzysowej w Gryficach.

- * Zarządzenie Nr PCPR.JM.0.02.21.24.2020 Dyrektora PCPR w Gryficach z dnia 16.12.2020 r. w sprawie wprowadzenia Procedur zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową dostępu do miejsca schronienia do czasu umieszczenia w ośrodku wsparcia lub ośrodku interwencji kryzysowej.

7. Definicja przemocy domowej

- * Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (ze zmianami obowiązującymi od 2023 r.) definiuje przemoc domową jako: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia; naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną; powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę; ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej; istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

***członek rodziny** – osoba najbliższa (tj: małżonek, rodzic, syn/córka, dziadkowie, wnuki, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu), a także osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu i inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca.

Do znamion kwalifikujących dane zdarzenie, jako przemoc domową zaliczyć należy cztery podstawowe kryteria:

- przemoc jest **intencjonalna**, tzn. jest zamierzonym i celowym działaniem osoby stosującej przemoc i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie osoby doznającej przemocy;
- **przewaga siły osoby stosującej przemoc** – osoba stosująca przemoc jest silniejsza, ma przewagę psychiczną i/lub fizyczną. Osoba doznająca przemocy boi się i nie jest w stanie się bronić oraz przeciwstawić.
- **działanie lub zaniechanie osoby stosującej przemoc narusza prawa i dobra osobiste drugiego członka rodziny** – osoba stosująca przemoc wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa osoby doznającej przemocy;
- przemoc **powoduje cierpienie i szkody psychiczne lub/ oraz fizyczne** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby krzywdzonej, szkody mogą być wymierne albo nie, widoczne lub niedostrzegalne, natychmiastowe, czy też odroczone w czasie.

8. Formy przemocy domowej

Przemoc domowa może przybierać różne formy:

Przemoc fizyczna:

- Bicie
- Popychanie
- Wykręcanie rąk

- Duszenie
- Kopanie
- Policzkowanie
- Szarpanie
- Związywanie
- Inne działania z użyciem siły fizycznej naruszające nietykalność cielesną.

Przemoc psychiczna:

- Poniżanie
- Ośmieszanie
- Wyzwiska
- Groźby, zastraszanie
- Kontrolowanie, ograniczanie kontaktów
- Demoralizacja
- Ciągłe niepokojenie
- Krytykowanie
- Izolacja
- Zaniechanie (szczególnie osoby małoletniej lub osoby nieporadnej z uwagi na wiek i stan zdrowia, poprzez zaniechanie sprawowania opieki, ograniczenie pożywienia, dostępu do świadczeń medycznych, ograniczanie snu).

Przemoc seksualna:

Zmuszanie do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych wbrew woli osoby, jej przekonań i upodobań. Wykorzystywanie seksualne, zmuszanie do oglądania treści pornograficznych.

Przemoc ekonomiczna:

- Zabór i przywłaszczenie mienia, niszczenie mienia, pozbawienie środków finansowych
- Marnotrawienie zasobów finansowych rodziny
- Pozbawianie, ograniczanie i uniemożliwianie zaspokajania podstawowych potrzeb związanych z: żywnością, dokonywaniem opłat, niełożeniem na utrzymanie rodziny .

Inne rodzaje zachowań:

- Zmuszanie do spożywania alkoholu i innych środków odurzających oraz leków niezaleconych przez lekarza.

Rozdział II

Diagnoza problemów społecznych w powiecie gryfickim

Skala przemocy domowej, jej zasięg oraz problemy społeczne decydują o tym, jaki powinien być system przeciwdziałania przemocy.

Do zdiagnozowania problemu przemocy w powiecie gryfickim posłużyły dane statystyczne z ostatnich trzech lat poprzedzających okres obowiązywania programu, uzyskane od podmiotów podejmujących w powiecie działania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: ośrodków pomocy społecznej, gminnych zespołów interdyscyplinarnych, Komendy Powiatowej Policji w Gryficach oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach. Ponadto niezbędne okazały się dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gryficach oraz Głównego Urzędu Statystycznego. Do opracowania diagnozy posłużyły również dane zawarte w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gryfickim na lata 2017 – 2025.

Powiat gryficki, położony jest w województwie zachodniopomorskim, na Pobrzeżu Szczecińskim, obejmując w większości Równinę Gryficką, środkową część Wybrzeża Trzebiatowskiego, a także małe fragmenty równin: Nowogardzkiej i Goleniowskiej. W skład powiatu wchodzi gminy miejsko-wiejskie: Gryfice, Płoty, Trzebiatów oraz gminy wiejskie: Brojce, Karnice, Rewal. W obrębie powiatu znajdują się 3 miasta: Gryfice, Płoty, Trzebiatów.

Powiat utworzony został w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Siedzibą władz jest miasto Gryfice.

Granicę północną powiatu na odcinku 40 km wyznacza brzeg Morza Bałtyckiego, od zachodu graniczy z powiatami: kamieńskim i goleniowskim, granicę wschodnią stanowi powiat kołobrzeski, a od południa powiat łobeski, którego utworzenie w 2002 roku wpłynęło na obecny kształt powiatu gryfickiego.

Na terenie powiatu występuje przemysł spożywczy i drzewny. Pas wybrzeża bałtyckiego z piaszczystymi plażami jest znaczącym atutem, który czyni turystykę ważnym elementem gospodarki.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z miesiąca grudnia 2021 r. powiat liczy 59 214 mieszkańców, z czego 50,5% stanowią kobiety, a 49,5% mężczyźni.

Brak zakładów produkcyjnych i dużych przedsiębiorstw, które stworzyłyby miejsca pracy dla okolicznych mieszkańców powoduje migrację młodych, wykształconych ludzi do dużych miast lub poza granice kraju.

Osoby i rodziny, które nie są w stanie przezwyciężyć trudności bytowych w ramach własnych zasobów, sił i środków najczęściej stają się klientem ośrodka pomocy społecznej. Dzięki prowadzonym przez instytucje statystykom możemy określić charakter i rodzaj najczęściej pojawiających się **problemów społecznych** na terenie powiatu gryfickiego.

Rok / Problem społeczny	2019	2020	2021
	Liczba osób		
Sieroctwo	1	1	0
Bezdomność	79	80	73
Potrzeba ochrony macierzyństwa*	157	150	153
Wielodzietność	82	62	92
Niepełnosprawność	758	770	636
Długotrwała lub ciężka choroba	791	836	782
Rodziny niepełne	226	203	149
Narkomania	17	16	14
Trudności w przystosowaniu po	24	26	24

opuszczeniu zakładu karnego			
Zdarzenia losowe	22	42	22

Źródło: dane pozyskane z ośrodków pomocy społecznej na terenie powiatu gryfickiego, za lata: 2019;2020;2021.

* Rodziny oczekujące narodzin dziecka i wychowujące dzieci do lat 3

W w/w tabeli nie uwzględniono bezrobocia, ubóstwa, alkoholizmu, przemocy domowej i bezradności/niewydolności opiekuńczo – wychowawczej, gdyż rozmiar tych problemów społecznych stanowi największe zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania rodzin, zatem wymaga osobnej uwagi.

Z bezrobociem boryka się niepokojąca liczba mieszkańców, pomimo korzystnego położenia geograficznego powiatu związanego ze strefą nadmorską oraz nadgraniczną.

Bezrobocie na terenie powiatu

<i>Rok</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	1 449	1 691	1 304

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gryficach

Mężczyznom łatwiej jest znaleźć zatrudnienie na terenie powiatu gryfickiego. Z bezrobociem boryka się znacznie więcej kobiet.

Osoby bezrobotne ze względu na płeć

<i>Rok</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet	932	1101	914
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn	517	590	390

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gryficach

Pod względem wykształcenia zadziwiająco dużą liczbę stanowią osoby, które ukończyły szkoły zawodowe i średnie.

Liczba osób bezrobotnych ze względu na wykształcenie:

<i>Poziom wykształcenia</i>	<i>Rok</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
podstawowe i gimnazjalne		429	474	374
zawodowe i średnie		870	1040	797
wyższe		150	177	133

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gryficach

Niewątpliwie bezrobocie powoduje zubożenie społeczeństwa i rodzi kolejne problemy. Ze statystyk ośrodków pomocy społecznej na terenie powiatu gryfickiego wynika, że nadal wiele lokalnych rodzin boryka się z ubóstwem i z tego powodu korzysta ze świadczeń pomocy społecznej – mimo że liczba korzystających rodzin z roku na rok maleje.

Rodziny objęte pomocą społeczną na terenie powiatu z uwagi na problem ubóstwa

<i>Rok</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>Liczba rodzin</i>	962	849	797

Źródło: dane pozyskane z ośrodków pomocy społecznej na terenie powiatu gryfickiego, za lata: 2019;2020;2021.

Wśród problemów, które zmuszają społeczność lokalną do korzystania z pomocy społecznej jest także **alkoholizm**.

Faktyczna liczba osób uzależnionych od alkoholu jest trudna do ustalenia, ze względu na charakter samego problemu, a głównie fakt jego ukrywania przez osoby pijące. Należy mieć, zatem na uwadze, że rozmiary zjawiska odnotowane w oficjalnych statystykach mogą być obarczone błędem.

Niemniej jednak obserwuje się spadek liczby rodzin, które na terenie powiatu zgłosiły się po pomoc społeczną z powodu alkoholizmu.

Rodziny objęte pomocą społeczną na terenie powiatu z uwagi na alkoholizm

<i>Rok</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>Liczba rodzin</i>	226	211	182

Źródło: dane pozyskane z ośrodków pomocy społecznej na terenie powiatu gryfickiego, za lata: 2019;2020;2021

Liczba osób, które z uwagi na alkoholizm korzystają ze wsparcia terapeuty uzależnień w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Gryficach w ciągu ostatnich 3 lat utrzymuje się na podobnym poziomie.

Osoby, które skorzystały ze wsparcia terapeuty uzależnień w Punkcie Interwencji Kryzysowej

<i>Rok</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>Liczba osób</i>	62	75	75

Źródło: Raport z działalności Punktu Interwencji Kryzysowej, za lata: 2019;2020;2021

Problemy społeczne, a wśród nich bezrobocie, ubóstwo czy alkoholizm wpływają negatywnie na funkcjonowanie rodziny. Zaburzają relacje między członkami rodziny, powodują frustracje i napięcia, które są źródłem kolejnych problemów, a w szczególności **niewydolności/bezradności opiekuńczo – wychowawczej i przemocy domowej**.

Rodzina borykająca się z alkoholizmem, przemocą, czy niewydolnością wychowawczą staje się dysfunkcyjna i często traci zdolność do pełnienia ról społecznych i rodzicielskich. Niesie to szczególne zagrożenie dla małoletnich dzieci, którym zaczyna brakować właściwych wzorców osobowych, zaniedbywane są ich potrzeby, może dochodzić do narażania ich zdrowia i życia. W takich sytuacjach sąd rodzinny może ograniczyć władzę rodzicielską poprzez nadzór kuratorski lub w skrajnych przypadkach umieścić dziecko/dzieci w pieczy zastępczej.

Na terenie powiatu gryfickiego do pieczy zastępczej rocznie trafia średnio około 40 dzieci, najczęściej z powodu alkoholizmu rodziców i ich niewydolności opiekuńczo - wychowawczej. Liczba umieszczanych dzieci budzi niepokój, gdyż jest stosunkowo wysoka, a biorąc pod uwagę liczbę umieszczeń w poprzednim i bieżącym 2022 roku, liczba ta może wzrastać.

Liczba dzieci z powiatu gryfickiego umieszczonych w pieczy zastępczej

Rok	2019	2020	2021	do 31.08.2022 r.
Liczba dzieci	46	35	39	29

Źródło: Sprawozdanie z działalności PCPR za lata: 2019;2020;2021

Wymienione wyżej problemy społeczne w rodzinach na terenie powiatu gryfickiego bardzo często kumulują się i łączą. Obok najczęstszych, wywołujących negatywne skutki, tj. alkoholizmu i niewydolności wychowawczej, pojawia się także przemoc domowa.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w przypadku uzasadnionego podejrzenia występowania przemocy domowej podmiot do tego upoważniony wszczyna procedurę „Niebieska Karta” i w ciągu 7 dni przekazuje ją do Zespołu interdyscyplinarnego, który następnie podejmuje działania pomocowe na rzecz rodziny.

Pomimo, że w ostatnich latach w powiecie gryfickim odnotowuje się spadek liczby wszczynanych procedur Niebieskiej Karty to niezaprzeczalnym jest fakt, że przemoc domowa jest problemem, z którym wciąż boryka się znaczna liczba lokalnych rodzin.

Liczba prowadzonych procedur „Niebieska Karta”

Rok	2019	2020	2021
Liczba procedur	277	201	194

Źródło: dane Zespołów interdyscyplinarnych z terenu powiatu za lata: 2019,2020,2021

Ze względu na płeć osób dotkniętych przemocą domową, powiat gryficki nie odbiega od innych regionów kraju. W znacznie przeważającej liczbie osobami doznającymi przemocy są kobiety.

Osoby dotknięte przemocą domową ze względu na płeć

Rok	2019	2020	2021
Płeć			
kobiety	189	132	139
mężczyźni	30	21	24
dzieci	73	58	45
Ogółem	292	211	208

Źródło: dane Zespołów interdyscyplinarnych z terenu powiatu za lata: 2019,2020,2021

Wśród osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej na terenie powiatu dominują dorośli mężczyźni.

Osoby stosujące przemoc domową ze względu na płeć

Rok	2019	2020	2021
Płeć			
mężczyźni	224	146	150
kobiety	29	23	27
osoby poniżej 18 roku życia	1	0	0
Ogółem	254	169	177

Źródło: dane Zespołów interdyscyplinarnych z terenu powiatu za lata: 2019,2020,2021

W stosunku do roku 2019 obserwuje się znaczny spadek liczby osób stosujących i jednocześnie doświadczających przemocy. Jednakże w latach 2020-2021 liczby te utrzymywały się na podobnym poziomie. Najbardziej optymistycznym jest fakt, że zmniejszyła się liczba dotkniętych przemocą dzieci.

Zespoły Interdyscyplinarne zakańczają procedurę Niebieska Karta z dwóch powodów: 1) jeżeli w trakcie pracy Zespołu/grupy roboczej okazało się, że zaistniała sytuacja rodzinna nie nosi znamion przemocy (tj. nie spełnia przesłanek, o których mowa w Roz. I pkt 7) lub 2), jeżeli przemoc domowa ustała na skutek zrealizowanego indywidualnego planu pomocy.

Liczba zakańczanych procedur Niebieska Karta z roku na rok maleje, co jest wprost proporcjonalne do malejącej liczby prowadzonych procedur.

Zakończone procedury Niebieska Karta

Rok	2019	2020	2021
Liczba zakończonych procedur	192	163	139
w tym:			
<i>z uwagi na brak zasadności podejmowania działań</i>	46	46	36
<i>z uwagi na ustanie przemocy i zrealizowanie indywidualnego planu pomocy</i>	146	117	103

Źródło: dane Zespołów interdyscyplinarnych z terenu powiatu za lata: 2019,2020,2021

Funkcjonariusze Policji najczęściej wszczynali procedurę Niebieska Karta w rodzinach na terenie powiatu gryfickiego, gdyż najczęściej jako pierwsi otrzymywali sygnał o występowaniu przemocy lub wzywani byli na interwencje domowe.

Funkcjonariusze dzielnicowi monitorowali stan bezpieczeństwa rodzin, w których dochodzi do przemocy.

Liczba rodzin objęta monitoringiem dzielnicowym w związku z prowadzoną procedurą „Niebieska Karta”

Rok	2019	2020	2021
Liczba rodzin	195	123	109

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Gryficach za lata: 2019;2020;2021

Liczba monitorowanych rodzin, w których dochodzi do przemocy domowej zmniejszyła się, co jest wynikiem mniejszej liczby wszczętych i prowadzonych procedur Niebieska Karta.

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Gryficach wynika, że na terenie powiatu maleje liczba interwencji domowych z uwagi na przemoc domową, natomiast znacznie wzrosła liczba przestępstw drogowych, narkotykowych oraz kradzieży.

Rodzaje i liczba ogółem popełnionych czynów zabronionych na terenie powiatu gryfickiego

Wskaźnik	2019	2020	2021
Liczba interwencji domowych Policji związanych z przemocą domową	152	103	60

Wskaźnik	2019	2020	2021
Liczba popełnionych przestępstw, według ich rodzaju:			
— przeciwko życiu i zdrowiu	65	23	36
— drogowe	198	127	212
a) kradzież rzeczy	218	136	267
b) kradzież z włamaniem	167	163	133
c) rozbój	8	3	1
d) gospodarcze	122	16	69
e) narkotykowe	34	12	108

Źródło: dane Komendy Powiatowej w Gryfiach za lata: 2019;2020;2021

Mieszkańcy powiatu gryfickiego dotknięci problemem przemocy domowej, jak również alkoholizmem, bezrobociem, ubóstwem, długotrwałą chorobą itd. mają możliwość korzystania z bezpłatnego wsparcia i pomocy specjalistycznej, głównie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, urzędach gmin i Starostwie Powiatowym, w tym w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach.

Poradnictwo specjalistyczne udzielone przez Punkt Interwencji Kryzysowej

	2019	2020	2021
Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w ramach PIK w tym: pomocy prawnika, terapeuty dla osób doznających przemocy domowej, terapeuty uzależnień, psychologa	454	313	432

Źródło: Raport z działalności Punktu Interwencji Kryzysowej za lata: 2019;2020;2021

Na terenie każdej gminy powiatu działają punkty konsultacyjne lub inne formy wsparcia, które udzielają pomocy prawnej, psychologicznej oraz terapeutycznej potrzebującym, w tym dotkniętym przemocą domową.

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu

	Rok	Gmina					
		Gryfice	Trzebiatów	Płoty	Karnice	Brojce	Rewal
Liczba osób, które skorzystały z usług specjalistów (prawnika, psychologa, terapeuty) w Punktach Konsultacyjnych	2019	7	1443	400	-	68	-
	2020	9	545	221	11	64	129
	2021	3	476	267	15	45	141

	Rok	Gmina					
		Gryfice	Trzebiatów	Płoty	Karnice	Brojce	Rewal
Liczba specjalistów zatrudnionych w Punktach Konsultacyjnych (psycholog, prawnik, terapeuta)	2019	4	7	5	1	3	-
	2020	4	4	3	1	3	3
	2021	4	5	3	1	2	3

Źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu za lata: 2019,2020,2021

W Starostwie Powiatowym w Gryficach działa Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej oraz przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryficach funkcjonuje Lokalny Punkt Wsparcia dla Osób Pokrzywdzonych Przepęstwem.

W celu udzielenia właściwej i adekwatnej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową wymagającym specjalistycznego wsparcia w ośrodkach całodobowych opracowano i wdrożono „Procedury zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową dostępu do miejsca schronienia do czasu umieszczenia w ośrodku wsparcia lub ośrodka interwencji kryzysowej” (zarządzenie Nr PCPR.JM.0.02.21.24.2020 Dyrektora PCPR w Gryficach z dnia 16.12.2020 r.).

W ramach Procedur Powiat zabezpieczył dla osób doznających przemocy domowej 3-pokojowe mieszkanie na terenie Domu Pomocy Społecznej w Jarominie. Są to miejsca interwencyjne (tymczasowe) z dostępem do specjalistów Punktu Interwencji Kryzysowej w Gryficach (psycholog, prawnik, terapeuta dla osób doznających przemocy oraz dla osób uzależnionych i współuzależnionych).

Dotychczas nie było konieczności zabezpieczenia osób dotkniętych przemocą domową w w/w mieszkaniu.

Zapewnienie miejsc osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej

<i>Forma całodobowego wsparcia</i>	<i>Rok</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
Mieszkanie interwencyjne na terenie DPS w Jarominie ze wsparciem specjalistów Punktu Interwencji Kryzysowej	<i>Liczba osób zgłaszających potrzebę całodobowego wsparcia</i>			
	0	0	0	0
	<i>Liczba osób objęta całodobowym wsparciem</i>			
	0	0	0	0

Analiza SWOT

Przeprowadzona diagnoza problemu przemocy domowej umożliwia sporządzenie analizy SWOT, jako jednej z najpopularniejszych technik analitycznych, dzięki której można zanalizować i rozpoznać własne silne i słabe strony (Strengths i Weaknesses), a także istniejące i potencjalne szanse i zagrożenia (Opportunities i Threats) płynące z otoczenia zewnętrznego.

Mocne strony

- * zintegrowane działania instytucji tworzących system przeciwdziałania przemocy;
- * wypracowanie modelu współpracy interdyscyplinarnej;
- * opracowanie i wdrożenie procedur (Niebieska Karta; Zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową dostępu do miejsca schronienia);
- * działalność informacyjna instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- * funkcjonowanie Punktu Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, zapewniające bezpłatny dostęp do specjalistów;

- * sprawne i uzasadnione przeprowadzanie interwencji w środowiskach zagrożonych przemocą dzięki znajomości procedur i wzajemnej pomocy Policji, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych oraz służby zdrowia;
- * dobre rozeznanie w terenie i lokalnych środowiskach rodzinnych;
- * możliwość korzystania ze szkoleń i warsztatów podnoszących kwalifikacje i wzbogacających wiedzę kadr pomocy społecznej na terenie powiatu;
- * istniejące zaplecze instytucjonalne: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Punkt Interwencji Kryzysowej, świetlice środowiskowe dla dzieci, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, ośrodki pomocy społecznej, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, zakłady opieki zdrowotnej, w tym Poradnia Leczenia Uzależnień przy SP ZOZ Medicam w Gryficach, Klub Abstynenta Rega, Powiatowy Ośrodek Wsparcia, Schronisko dla bezdomnych – Instytut Św. Brata Alberta, Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze w Gryficach, domy pomocy społecznej, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Gryficach i Koło w Trzebiatowie, parafie i związki wyznaniowe; Lokalny Punkt Wsparcia dla Osób Pokrzywdzonych Przystępstwem; Nieodpłatna pomoc prawna realizowana przez Starostwo Powiatowe w Gryficach.

Słabe strony

- * trudności w odizolowaniu osób stosujących przemoc od osób krzywdzonych;
- * zbyt mała liczba osób stosujących przemoc kierowanych do programu korekcyjno – edukacyjnego;
- * zbyt mała liczba osób kierowanych do programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową;
- * niewystarczająca wiedza o wzajemnych kompetencjach podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
- * obniżenie nastrojów i motywacji wśród kadry pracującej z rodzinami zagrożonymi przemocą;

Szanse

- * nowelizacja ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w zakresie wprowadzenia instrumentów prawnych pozwalających na szybkie izolowanie osoby dotkniętej przemocą od osoby stosującej przemoc, w sytuacji gdy stwarza ona zagrożenie dla życia lub zdrowia domowników (art. 11a);
- * udział lokalnych mediów w propagowaniu działań na rzecz przeciwdziałania przemocy;
- * rozpowszechnianie informacji wśród społeczności powiatu gryfickiego w zakresie działalności instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz działań wobec osób stosujących przemoc;
- * nagłaśniane i rozpowszechniane w lokalnych mediach zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej, organizowanie konferencji na szczeblu krajowym i wojewódzkim, akcji i programów poświęconych problemowi przemocy;
- * prace nad zmianami do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej podyktowane wnioskami z działalności zespołów interdyscyplinarnych i realizacji procedury Niebieska Karta,

- * wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących w obszarze przemocy domowej.

Zagrożenia

- * brak określonych dla osób stosujących przemoc skutków prawnych niestawiennictwa na wezwanie przewodniczącego ZI i nieokreślone procedury dalszego postępowania w takich przypadkach;
- * umorzenia przez Policję lub prokuraturę postępowań w sprawie przemocy domowej;
- * niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości istniejących przepisów prawnych;
- * trudności w pozyskaniu odpowiedniej kadry specjalistów (szczególnie psychologów i psychiatrów dziecięcych);
- * brak lokali socjalnych i zastępczych dla osób doznających przemocy, które chciałyby uniezależnić się i wyprowadzić od osoby stosującej przemoc;
- * pogarszająca się sytuacja materialno – bytowa rodzin i obniżone nastroje społeczne;
- * trudna sytuacja sanitarno-epidemiologiczna z uwagi na pandemię COVID-19;
- * napływ dużej liczby uchodźców z Ukrainy.

Rozdział III

Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023 – 2027

1. Formy pomocy rodzinie dotkniętej przemocą określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Zgodnie z założeniami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

W przypadku uzasadnionego podejrzenia występowania przemocy domowej jeden z przedstawicieli podmiotów do tego upoważnionych, (tj.: Policja, pomoc społeczna, oświata, ochrona zdrowia, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych) wszczyna procedurę „Niebieska Karta” w oparciu, o którą w/w podmioty podejmują są działania pomocowe w środowisku.

Wypełniony formularz A „Niebieskiej Karty” przekazywany jest do właściwego pod względem zamieszkania rodziny Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej (w terminie 7 dni).

Osobie/rodzinie pokrzywdzonej w wyniku przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- interwencji kryzysowej i wsparcia;

- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
- zapewnienia osobie dotkniętej przemocą domową bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o rodzajów uszkodzenia ciała w związku z przemocą domową;
- zapewnienia osobie dotkniętej przemocą domową, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.
- wobec osób stosujących przemoc domową stosuje się przewidziane w niniejszej ustawie środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Do zadań powiatu należy w szczególności:

- a) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- b) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową;
- c) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- d) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- a) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- b) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

2. Sposób realizacji zadań

a) Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej (PIK) przy PCPR w Gryficach

Ustawa z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej interwencję kryzysową definiuje, jako „zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Klasyczny model interwencji kryzysowej polega na zapewnieniu wsparcia emocjonalnego, poczucia bezpieczeństwa, zredukowania lęku.

W sytuacji kryzysowej osobom dotkniętym przemocą domową Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach zapewnia bezpłatny dostęp do specjalistów w Punkcie Interwencji Kryzysowej. Zasady funkcjonowania PIK reguluje Zarządzenie Nr 1/PIK/2016 Dyrektora

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach z dnia 04.02.2016 r. w sprawie zasad i trybu powołania Punktu Interwencji Kryzysowej w Gryficach.

Poradnictwo specjalistyczne w PIK realizowane jest przez:

- pracownika socjalnego
- prawnika
- psychologa
- terapeutę dla osób doznających przemocy i osób uzależnionych oraz współuzależnionych
- terapeutę uzależnień

Pomoc w ramach PIK adresowana jest do mieszkańców powiatu. Może z niej skorzystać każdy, bez względu na dochód. Spotkanie ze specjalistą odbywa się po wcześniejszym ustaleniu terminu z pracownikiem socjalnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

b) Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową

Program ma na celu powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym jej stosowaniem; rozwijania umiejętności samokontroli i współzycia w rodzinie; kształtowania umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy domowej; uznania przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy; zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy domowej; zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy; uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Po przeprowadzeniu rekrutacji i zakwalifikowaniu odpowiedniej liczby uczestników Powiat zleca realizację zadania firmie zewnętrznej. W ciągu roku odbywa się jedna edycja Programu (łącznie 60 godzin, tj. 12 spotkań).

c) Realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Prowadzenie spotkań w formie oddziaływań psychologicznych i/lub terapeutycznych ukierunkowane jest na taką zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przemocy oraz zwiększy zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współzycia w rodzinie.

Program kierowany jest do dorosłych kobiet i mężczyzn stosujących przemoc domową, w tym szczególnie do osób, które w latach ubiegłych ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Po przeprowadzeniu rekrutacji i zakwalifikowaniu odpowiedniej liczby uczestników Powiat zleca realizację zadania firmie zewnętrznej. W ciągu roku odbywa się jedna edycja Programu (6 spotkań).

d) Realizacja Programu profilaktycznego dla rodziców w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych

Celem programu jest zniwelowanie skali przemocy domowej oraz jej skutków na terenie powiatu gryfickiego poprzez specjalistyczne wsparcie i podejmowanie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych przemocą, w szczególności w zakresie wdrażania prawidłowych metod wychowawczych. Działania podejmowane są głównie w oparciu o prowadzone poradnictwo specjalistyczne w PIK oraz spotkania edukacyjne z rodzicami i młodzieżą, a także rozpowszechnianie materiałów informacyjnych.

Z uwagi na obowiązek ustawy opracowania w/w Programu profilaktycznego dla rodziców został on przyjęty odrębną Uchwałą Nr XXXIV/2018/2021 Rady Powiatu w Gryficach z dnia 31.05.2021 r.

e) Opracowanie i realizacja programu terapeutycznego dla osób doznających przemocy domowej

Program terapeutyczny nastawiony jest na udzielanie profesjonalnej pomocy terapeutycznej osobom doświadczającym przemocy domowej, zapewnienie im bezpieczeństwa opartych na nauce uczenia i trenowania działań nakierowanych na zatrzymanie doznawania przemocy.

f) Informowanie osób wymagających pomocy o przysługujących im prawach i uprawnieniach

Każda osoba lub rodzina zgłaszająca problem przemocy w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach jest informowana przez pracownika o możliwościach uzyskania pomocy, instytucjach świadczących adekwatną pomoc oraz o przysługującej ochronie. W razie potrzeby udzielana jest pomoc w uzyskaniu miejsca w placówkach interwencyjnych, leczniczych i terapeutycznych (np. ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy, domy samotnej matki, szpitalne oddziały ratunkowe, oddziały leczenia uzależnień,) oraz pomoc w dotarciu do odnośnych organów (np. policja, sąd, prokuratura). Osoby podejrzewane o stosowanie przemocy domowej informowane są o konsekwencjach i skutkach prawnych tych czynów, kierowane są do programów dla osób stosujących przemoc.

g) Organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu

PCPR podejmuje współpracę z Regionalnym Oddziałem Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie oraz Wydziałem Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, w ramach której organizowane są na terenie powiatu gryfickiego szkolenia, superwizje i doradztwo dla kadr pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

h) Podejmowanie współpracy z placówkami oświatowymi, Sądem Rejonowym, Komendą Powiatową Policji, Prokuraturą Rejonową, ośrodkami pomocy społecznej

PCPR na wniosek udziela informacji odnośnym władzom o formach udzielonej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową; w przypadku powzięcia informacji o możliwości popełnienia przestępstwa związanego z przemocą domową powiadamia organy ścigania;

powiadamia sąd rodzinny o sytuacji małoletnich dzieci dotkniętych przemocą lub będących jej świadkami; kontaktuje się z kuratorami sądowymi w sprawie udzielenia osobom nadzorowanym pomocy specjalistów; kontaktuje się z pedagogami szkolnymi w sprawach dzieci i młodzieży szkolnej wymagającej wsparcia psychologa lub terapeuty.

i) Aktualizowanie na stronach internetowych bazy teleadresowej podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc domową;

Każdego do roku, do dnia 30 stycznia oraz do dnia 31 lipca właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji, komendantom oddziałów Żandarmerii Wojskowej oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom przesyłane są informatory zawierające aktualne bazy teleadresowe instytucji pomocowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy rodzinie. Informatory publikowane są również na stronie internetowej PCPR.

j) Prowadzenie działań informacyjnych, profilaktycznych i edukacyjnych

Podejmowana jest współpraca z placówkami oświatowymi i innymi podmiotami w celu organizowania spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Do dyrektorów jednostek 1 raz w roku wysyłane są pisma z informacją o możliwości przeprowadzenia spotkań. Spotkania prowadzone są przez pracownika socjalnego oraz terapeutę uzależnień w oparciu o prezentację multimedialną oraz materiały edukacyjne.

Prowadzenie lub uczestnictwo w lokalnych kampaniach społecznych dot. przemocy domowej. Rozpowszechniane są materiały informacyjne i edukacyjne w formie plakatów i ulotek.

k) Ochrona osób doznających przemocy

W przypadku otrzymania uzasadnionego zgłoszenia o występowaniu przemocy domowej pracownik socjalny Punktu Interwencji Kryzysowej wszczyna procedurę Niebieska Karta, która w ciągu 7 dni przekazywana jest do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie gminy, z której pochodzi osoba pokrzywdzona. Osoba objęta zostaje wsparciem psychologa, terapeuty lub prawnika.

W przypadku powzięcia informacji o możliwości popełnienia przestępstwa związanego z przemocą domową powiadamiana jest Policja lub Prokuratura Rejonowa;

W razie konieczności odseparowania osoby stosującej przemoc od osób pokrzywdzonych powiadamiane są organy ścigania. W przypadku dzieci zagrożonych przemocą powiadamiany jest sąd rodzinny, celem wydania stosownych zarządzeń.

Osoba pokrzywdzona w uzasadnionym przypadku może być zabezpieczona tymczasowo w mieszkaniu interwencyjnym na terenie Domu Pomocy Społecznej w Jarominie i objęta pomocą specjalistów Punktu Interwencji Kryzysowej w Gryficach (psycholog, prawnik, terapeuta dla osób doznających przemocy oraz dla osób uzależnionych i współuzależnionych).

W razie potrzeby udzielana jest pomoc w uzyskaniu miejsca w ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie lub w ośrodku interwencji kryzysowej.

3. Przewidywane efekty realizacji programu

Zakłada się, że w wyniku realizacji programu osiągnięte zostaną następujące efekty:

- a) skuteczne zdiagnozowanie problemu przemocy domowej;
- b) szybka reakcja służb na zgłoszenie przemocy i zapewnienie natychmiastowej pomocy i ochrony osobom doznającym przemocy;
- c) większa świadomość społeczna na temat problemu przemocy domowej w środowisku lokalnym;
- d) dobrze poinformowana społeczność lokalna w zakresie możliwości uzyskania pomocy przez osoby doznające przemocy;
- e) mniejsza liczba wszczynanych procedur Niebieska Karta;
- f) skoordynowane działania służb na terenie powiatu działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
- g) zbudowanie i rozwijanie lokalnego systemu specjalistycznej pomocy terapeutycznej, psychologicznej, prawnej dla rodzin dotkniętych przemocą;
- h) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową;
- i) zwiększenie skuteczności działań korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową;
- j) niwelowanie skutków przemocy i zapobieganie dysfunkcyjności rodzin dotkniętych przemocą domową.

Rozdział IV Obszary i harmonogram działań

Działania zawarte w programie i przewidywane efekty odnoszą się do następujących obszarów :

L.p.	Obszar działań	Rodzaj działań	Termin realizacji
1.	PROFILAKTYKA I EDUKACJA	- diagnozowanie zjawiska przemocy domowej - promowanie wartości rodzinnych i prawidłowych metod wychowawczych - profilaktyka zachowań ryzykownych w środowisku lokalnym - podnoszenie świadomości społeczności lokalnej poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych w instytucjach, na tablicy ogłoszeń w PCPR, za pośrednictwem Internetu	na bieżąco, przez cały okres trwania programu
		- prowadzenie lub udział w akcjach i kampaniach społecznych przeciwko przemocy domowej	co najmniej 1 raz w roku, przez cały okres trwania programu
		- organizowanie pogadanek i spotkań edukacyjnych z młodzieżą i rodzicami	według zgłaszanych potrzeb, przez cały okres trwania programu

L.p.	Obszar działań	Rodzaj działań	Termin realizacji
		- realizacja programu profilaktycznego dla rodziców w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych	na bieżąco, przez cały okres trwania programu
2.	INTERWENCJA	- wszczynanie procedury Niebieska Karta przez pracownika socjalnego w przypadku uzasadnionego podejrzenia o występowaniu przemocy domowej oraz przekazanie procedury do właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego w terminie 3 dni	według potrzeb, przez cały okres trwania programu
		- ochrona osób doznających przemocy przed dalszym krzywdzeniem poprzez zapewnienie miejsca w mieszkaniu interwencyjnym lub skierowaniu do ośrodka interwencji kryzysowej	według potrzeb, przez cały okres trwania programu
		- zawiadomienie, odpowiednio: Policji, Prokuratury lub Sądu Rejonowego w przypadku powzięcia informacji o możliwości popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy domowej	według potrzeb, przez cały okres trwania programu
3.	WSPARCIE	- udzielanie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej i socjalnej w Punkcie Interwencji Kryzysowej. W szczególnych sytuacjach zapewnienie wsparcia psychologa lub/i terapeuty w miejscu zamieszkania lub mieszkaniu interwencyjnym	zgodnie z harmonogramem pracy specjalistów na bieżąco, przez cały okres trwania programu
		- realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc	1 edycja programu w roku, w cyklu 3 miesięcznym (12 spotkań) - w przypadku zakwalifikowania wymaganej liczby uczestników

L.p.	Obszar działań	Rodzaj działań	Termin realizacji
		- realizacja programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową	co najmniej 1 raz w roku w cyklu 1 lub 2 miesięcznym - w przypadku zakwalifikowania wymaganej liczby uczestników
		- realizacja programu terapeutycznego dla osób doznających przemocy domowej	według zgłaszanych potrzeb, co najmniej 1 raz w roku
		- organizowanie szkoleń, grup wsparcia i doradztwa dla osób pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą	co najmniej 1 raz w roku, przez cały okres trwania programu
4.	WSPÓŁPRACA I KOORDYNACJA	- pozyskiwanie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu	1 raz w roku, w okresie sprawozdawczym
		- współpraca z instytucjami i służbami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w zakresie możliwości udzielenia wsparcia, zapewnienia osobom potrzebującym pomocy w punkcie interwencji kryzysowej; udzielania informacji o sytuacji osób i rodzin wymagających interwencji odnośnych służb	na bieżąco, w zależności od potrzeb - przez cały okres trwania programu
		- koordynacja i integracja działań interwencyjnych wobec osób dotkniętych przemocą domową na terenie powiatu	

Źródła finansowania

Zakres realizacji zadań ujętych w programie zależy będzie od wielkości środków finansowych samorządów, instytucji jak i poszczególnych organizacji pozarządowych.

Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domowa oraz programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. Środki na realizację zadania zapewnia budżet państwa.

Monitorowanie Programu

Za monitorowanie realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej Oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023 – 2027 jest odpowiedzialne Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach. Po zakończonym roku budżetowym, do końca marca roku następnego, PCPR składa Radzie Powiatu Gryfickiego raport z realizowanych działań określonych w programie.

Monitorowanie działalności będzie dokonywane poprzez analizę następujących wskaźników:

- Liczba porad udzielonych przez specjalistów w Punkcie Interwencji Kryzysowej;
- Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”;
- Liczba interwencji domowych Policji w związku z przemocą domową;
- Liczba rodzin na terenie powiatu objęta pomocą finansową z uwagi na przemoc domową;
- Liczba monitorowanych środowisk z uwagi na przemoc domową;
- Liczba osób skierowanych do programu – korekcyjno – edukacyjnego;
- Liczba osób, które ukończyły program – korekcyjno – edukacyjny;
- Liczba zakończonych procedur Niebieska Karta;
- Liczba osób dotkniętych przemocą;
- Liczba osób dotkniętych przemocą domową ze względu na płeć;

Rozdział V

Baza teled adresowa podmiotów udzielających pomocy w związku z przemocą domową

- 1. Punkt Interwencji Kryzysowej Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach**
ul. Koszarowa 6, 72 – 300 Gryfice;
Tel./faks 91 384 66 26;
e-mail: pcpr@gryfice.pl
strona internetowa: www.pcprgryfice.pl;
BIP: pcpr.gryfice.ibip.pl
- 2. Koordynator powiatowy ds. przeciwdziałania przemocy domowej: kontakt** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach, ul. Koszarowa 6, 72 – 300 Gryfice, pokój nr 12, tel. 91 384 66 26; e-mail: dorota.losik@gryfice.pl
- 3. Policja**
Koordynator procedury Niebieska Karta Komendy Powiatowej Policji w Gryficach: kontakt - tel. **47 78 22 571 lub 667 094 051**

Nazwa i siedziba jednostki	telefon
Komenda Powiatowa Policji w Gryficach ul. Mickiewicza 19, 72 – 300 Gryfice	47 78 22 511
Komisariat Policji w Trzebiatowie ul. II Pułku Ułanów 4, 72 – 320 Trzebiatów	47 78 22 675

Nazwa i siedziba jednostki	telefon
Posterunek Policji w Płotach Plac Konstytucji 3 Maja 1, 72-310 Płoty	47 78 22 573 lub 575
Komisariat Policji w Rewalu ul. Mickiewicza 21, 72 – 344 Rewal	47 78 22 655

CAŁODOBOWA SŁUŻBA DYŻURNA PEŁNIONA JEST W KOMENDZIE POWIATOWEJ
POLICJI W GRYFICACH
tel. kontaktowy - 47 78 22 511 lub 47 78 22 512
TELEFON ALARMOWY – 112

4. Zespoły Interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy domowej

Nazwa i adres jednostki	Siedziba	Telefon	e-mail
Zespół Interdyscyplinarne ul. Plac Zwycięstwa 37, 72 – 300 Gryfice	Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryficach	91 385 32 77	zi@ops.gryfice.eu
Zespół Interdyscyplinarne ul. Daszyńskiego 26, 72 – 320 Trzebiatów	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiatowie	91 387 31 32	ops@trzebiatow.pl m.michniewicz@ops.trzebiatow.pl
Gminny Zespół Interdyscyplinarne ul. Plac Konstytucji 3-go Maja, 72 – 310 Płoty	Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach ul. Zamkowa 2	91 384 37 72 (OPS)	ops@ploty.pl
Zespół Interdyscyplinarne w Gminie Rewal ul. Warszawska 31, 72-344 Rewal	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu	91 386 25 73	gops@rewal.pl jzebrowska@rewal.pl
Zespół Interdyscyplinarne ul. Długa 19A, 72-304 Brojce	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brojcach	91 321 03 84	ops@brojce.net.pl t.zinowik@brojce.net.pl
Zespół Interdyscyplinarne ul. Nadmorska 7, 72-343 Karnice	Ośrodek Pomocy Społecznej w Karnicach	91 385 61 52	ops@karnice.pl

5. Ośrodki pomocy społecznej

Nazwa i adres jednostki	Telefon	e-mail
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Plac Zwycięstwa 37, 72 – 300 Gryfice	91 385 32 77	opsgryfice@ops.gryfice.eu
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Warszawska 31, 72-344 Rewal	91 386 25 73	gops@rewal.pl
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Nadmorska 7, 72-343 Karnice	91 385 61 52	ops@karnice.pl
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Długa 19A, 72-304 Brojce	91 321 03 84	ops@brojce.net.pl
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Daszyńskiego 26, 72-320 Trzebiatów	91 387 31 32	ops@trzebiatow.pl
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Zamkowa 2, 72-310 Płoty	91 384 37 72	ops@ploty.pl

- * Lokalny punkt wsparcia dla osób pokrzywdzonych przestępstwem z powiatu gryfickiego działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryficach, tel. 537 757 123, Plac Zwycięstwa 37
- * Punkt Specjalistycznego Poradnictwa dla osób doznających przemocy domowej oraz rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzebiatowie: ul. Ignacego Daszyńskiego 26, 72 – 320 Trzebiatów, tel. 91 387 31 32
- * Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy domowej przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzebiatowie: ul. Ignacego Daszyńskiego 26, 72 – 320 Trzebiatów, tel. 91 387 31 32
- * Prokuratura Rejonowa w Gryficach
ul. Niepodległości 54A, 72 – 300 Gryfice, 1 384 26 18
- * Sąd Rejonowy w Gryficach
ul. Wysoka Brama 2, 72 – 300 Gryfice
Tel. 91 38 66 801
 - * II Wydział Karny tel: 91 386 68 21
 - * III Wydział Rodzinny i Nieletnich tel: 91 386 68 31
 - * Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej: 91 386 68 60/ 91 386 68 61
- * Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Dom Dla Dzieci w Gryficach
ul. Polna 8, 72-300 Gryfice, Tel. 91 384 25 61
(typ placówki: socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi i specjalistyczno-terapeutycznymi)
- * Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
ul. Polna 8, 72-300 Gryfice
Tel: 91 384 24 41
- * Centrum Powiadamiania Ratunkowego – 112
- * Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 120 002;
- * Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przemocy w Szczecinie
ul. Energetyków 10, 70-656 Szczecin
Tel. **91 433 03 39**; 697 80 30 70; 663 606 609
- * Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przemocy w Łobzie
ul. Bema 27, 73-150 Łobez (siedziba Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie); Tel. 663 606 608
- * Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, 78 – 200 Białogard,
ul. Grunwaldzka 49. Tel. 94 311 32 50; 518 324 719
- * Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, 72 – 600 Świnoujście,
ul. Dąbrowskiego 4. Tel. 91 322 54 81; 91 322 54 77

- * Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Powiecie Gryfickim: tel. 913843048 (od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30-15.30) przez stronę: <https://np.ms.gov.pl> adres: npp@gryfice.pl

ZAKOŃCZENIE

Nikt nie ma prawa znęcać się, poniżać, bić drugiego człowieka, dlatego też przemoc domowa jest przestępstwem ściganym z urzędu. Oznacza to, że prokurator i policja prowadzą postępowanie niezależnie od woli i zgody osoby pokrzywdzonej. Wycofanie skargi lub odmowa zeznań nie jest podstawą do umorzenia postępowania, jeśli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniono przestępstwo.

Zgodnie z Kodeksem postępowania karnego, każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

W związku z powyższym, konieczne jest podjęcie dobrze zorganizowanych działań w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej Oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy. Realizacja programu powinna wpłynąć na poprawę stanu bezpieczeństwa życia codziennego rodziny.

Zakładając, że realizacja niniejszego Programu będzie stanowiła wspólny strategiczny plan działań wobec problemu przemocy domowej i będzie przebiegać wielopoziomowo we wszystkich instytucjach i organizacjach zobligowanych do podejmowania działań w celu zapobiegania i zwalczania przemocy domowej osób doznających przemocy, oczekuje się, iż przyczyni się on do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy oraz poprawy funkcjonowania rodziny.

Gryfice, dnia 19.12.2022 r.